

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 109/2024
06.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Дубравке Дамјановић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Александра Каченкова, поднетом против правноснажних пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 400/23 од 04.07.2023. године и Кж3 20/23 од 18.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.02.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Каченкова, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 400/23 од 04.07.2023. године и Кж3 20/23 од 18.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К 190/20 од 18.01.2023. године, окривљени АА је, на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. КЗ. Оштећени ББ је на основу члана 258. став 3. ЗКП, упућен на парнични поступак ради остваривања имовинско правног захтева, те је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, у смислу члана 265. став 1. ЗКП.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 400/23 од 04.07.2023. године, усвојена је жалба јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Врању, па је првостепена пресуда преиначена тако што је окривљени АА оглашен кривим због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци, а првостепена пресуда је, у делу одлуке о имовинскоправном захтеву, остала неизмењена. Окривљени је обавезан да плати судски паушал у износу од 10.000,00 динара и трошкове настале пред судом правног лека у износу од 400,00 динара, те је одређено да ће о трошковима кривичног поступка насталим пред првостепеним судом, тај суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж3 20/23 од 18.10.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда Апелационог суда у Нишу, бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Каченков, поднео је захтев за заштиту законитости због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10) и члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијане правноснажне пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело.

Врховни суд је, на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да је Апелациони суд у Нишу побијаном правноснажном пресудом Кж1 400/23 од 04.07.2023. године, преиначио ослобађајућу пресуду Основног суда у Врању К 190/20 од 18.01.2023. године, тако што је погрешно извршио преквалификацију кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ, у кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ, на штету окривљеног.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд је оценио као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 453. ЗКП, прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Из цитиране законске одредбе, по налажењу Врховног суда, јасно произлази да се пресуда не сме изменити на штету оптуженог у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције, само уколико је жалба изјављена у корист окривљеног, а не у случају да је иста изјављена и на његову штету.

Према стању у списима предмета оптужним предлогом Основног јавног тужиоца у Врању Кт 59/19 од 15.04.2019. године, окривљеном АА стављено је на терет извршење кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ, за које је оглашен кривим пресудом Основног суда у Врању К 129/19 од 16.01.2020. године и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци. Против ове пресуде жалбу је изјавио бранилац окривљеног АА, па је Апелациони суд у Нишу пресудом Кж1 579/2020 од 31.07.2020. године усвајањем жалбе браниоца окривљеног укинуо првостепену пресуду и списи предмета су враћени првостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном поступку, јавни тужилац је на главном претресу одржаном 18.01.2023. године, изменио оптужни акт у погледу чињеничног описа и правне квалификације кривичног дела тако што је окривљеном стављено на терет извршење кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. КЗ, након чега је окривљени пресудом Основног суда у Врању К 190/20 од 18.01.2023. године, ослобођен од оптужбе да је извршио то кривично дело. Одлучујући о жалби јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Врању, Апелациони суд у Нишу је пресудом Кж1 400/23 од 04.07.2023. године, исту усвојио и преиначио пресуду Основног суда у Врању К 190/20 од 18.01.2023. године тако што је окривљени оглашен кривим због

кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци. Апелациони суд у Нишу је, као суд трећег степена, пресудом Кжз 20/23 од 18.10.2023. године, одбио као неосновану жалбу браниоца окривљеног и потврдио другостепену пресуду.

Окривљени је побијаном правноснажном пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 400/23 од 04.07.2023. године, оглашен кривим за исто кривично дело, за које је оглашен кривим и пресудом Основног суда у Врању К 129/19 од 16.01.2020. године, која је укинута по жалби браниоца и то због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ, те је у том смислу, очигледно да је правна квалификација у обе означене пресуде иста. Такође, у обе напред означене пресуде, окривљени је осуђен на исте казне затвора и то у трајању од једне године и шест месеци.

Самим тим, по налажењу Врховног суда, Апелациони суд у Нишу, након што је у истом предмету првостепена пресуда већ једном укинута, доношењем побијаних правноснажних пресуда, није прекршио забрану преиначења на горе (*reformatio in peius*), прописану одредбом члана 453. ЗКП, с обзиром да није изменио пресуду на штету окривљеног ни у погледу правне квалификације кривичног дела, за које је окривљени оглашен кривим, нити у погледу кривичне санкције.

Следствено изнетом, по налажењу Врховног суда, правноснажном пресудом није учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, а како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Поред изнетог, бранилац у поднетом захтеву указује и на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да је суд радње окривљеног погрешно правно квалификовао као свршено кривично дело тешка крађа, иако из утврђеног чињеничног стања произлази да се ради о покушају тог кривичног дела, имајући у виду да окривљени није био унутар куће оштећеног и да последица предметног кривичног дела није наступила.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ, врши онај ко туђу покретну ствар одузме другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист. Одредбом члана 204. став 1. тачка 1) КЗ, прописано је да ће се учинилац дела крађе (члан 203), казнити затвором од једне до осам година, ако је крађа извршена обијањем или проваљивањем затворених зграда, станова, соба, касе, ормана или других затворених простора или савлађивањем механичких, електронских или других већих препрека.

Из чињеничног описа дела датог у изреци другостепене пресуде, произлази да је окривљени АА, у време и на месту означеном у изреци пресуде, у стању урачунљивости, у намери да присвајањем туђих покретних ствари прибави себи противправну имовинску корист, обио породичну кућу оштећеног ББ, тако што је подесним предметном насилно оштетио метални држач на горњем делу рама ПВЦ прозора оставе са задње стране куће, који се налази у приземљу улазних врата и који је био делимично отворен на кип према унутрашњој страни куће и тако отворио прозор и ушао у унутрашњост куће, попео се на спратни део, извршио преметачину свих соба и из фиоке ТВ комоду у дневном боравку одузео новчани износ од 1.000 евра у разним апоенима у динарској противвредности од 118.540,00 динара, при чему је био свестан свога дела и његове забрањености и хтео његово извршење“, и тиме, и по ставу

Врховног суда, извршио кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ, у свршеном облику, а не у покушају.

Наиме, кривично дело крађа (чији посебан и квалификован облик је кривично дело тешка крађа), свршено је одузимањем туђе покретне ствари када је ствар из државине тадашњег држаоца прешла у државину извршиоца кривичног дела, односно, када је дошло до прекида власти на ствари дотадашњег притежаоца и заснивања сопствене власти. Имајући у виду да из изреке правноснажне пресуде произлази да је окривљени обио породичну кућу оштећеног, ушао у њену унутрашњост и из исте одузео покретне ствари – новац, нема сумње да је тиме засновао сопствено притежање на покретној ствари.

Сходно изнетом, оцењени су као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног да у конкретном случају последица кривичног дела није наступила, те да се не ради о свршеном кривичном делу за које је окривљени оглашен кривим и осуђен правноснажном пресудом, већ о покушају истог.

Стога је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио као неоснован и у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писаранице
Марина Антонић